

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-286
від 10 червня 2019 року

**Комітет Верховної Ради України
з питань податкової та митної
політики**

*Щодо проекту Закону України
від 04.06.2019 №10361*

На розгляді у Комітеті Верховної Ради України з питань податкової та митної політики знаходиться проект Закону України «Про внесення зміни до Податкового кодексу України щодо оподаткування земельних ділянок залізничного транспорту» від 04.06.2019 №10361 (далі – Законопроект №10361).

Законопроектом №10361 пропонується оподатковувати земельні ділянки, що відносяться до земель залізничного транспорту (крім земельних ділянок, на яких знаходяться окремо розташовані культурно-побутові будівлі та інші споруди і які оподатковуються на загальних підставах) за ставкою у розмірі не більше ніж 0,25 відсотка від їх нормативної грошової оцінки у разі, якщо нормативну грошову оцінку таких земель проведено і 0,25 відсотка від нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по області у разі, якщо нормативну грошову оцінку таких земель не проведено. Зміни, запропоновані Законопроектом №10361 – сплата податку в меншому розмірі, відповідно пункту 30.1. статті 30 Податкового кодексу України визначаються як надання податкової пільги. Таким чином, по суті Законопроектом №10361 пропонується надання податкових пільг щодо оподаткування земельних ділянок залізничного транспорту.

Асоціація міст України, всебічно підтримуючи законодавчі ініціативи спрямовані на зміцнення фінансової спроможності місцевого самоврядування та захищаючи права та інтереси відповідних територіальних громад, щодо Законопроекту №10361 має ряд вагомих зауважень.

Щодо неприпустимості втручання держави у діяльність місцевого самоврядування

Відповідно до статті 13 Конституції України земля, її надра, атмосферне повітря, водні та інші природні ресурси, які знаходяться в межах території України, природні ресурси її континентального шельфу, виключної (морської) економічної зони є об'єктами права власності Українського народу. Від імені

Українського народу права власника здійснюють органи державної влади та органи місцевого самоврядування в межах, визначених цією Конституцією.

Згідно норм частини першої статті 142 Конституції України та частини третьої статті 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування є рухоме і нерухоме майно, доходи місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у комунальній власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, а також об'єкти їхньої спільної власності.

Враховуючи те, що земля є матеріальною основою органів місцевого самоврядування, а землі державної та комунальної власності рахуються розмежованими, дохід від володіння та використання землі територіальних громад, отриманий у вигляді коштів від продажу землі та податку на майно за земельні ділянки, належить виключно цим громадам та не може бути перерозподілений на користь державного бюджету.

Щодо питання надання податкових пільг щодо сплати земельного податку зауважуємо, що такий податок згідно Податкового кодексу України належить до місцевих податків та зборів, що означає не тільки обов'язок їх встановлення органами місцевого самоврядування, а й зарахування їх до місцевих бюджетів у повному обсязі (100%).

Асоціація міст України вкотре звертає увагу на неприпустимість втручання держави у діяльність місцевого самоврядування, зокрема, що стосується встановлення ставок та пільг щодо сплати такого місцевого податку, як земельний. Тому запропоноване Законопроектом №10361 – надання податкової пільги щодо оподаткування земельних ділянок залізничного транспорту визначається як втручання держави у діяльність місцевого самоврядування.

Щодо відсутності належного фінансово-економічного обґрунтування та визначення компенсаторів втрат доходів місцевих бюджетів

Розробником Законопроекту №10361 у пояснювальній записці в частині фінансово-економічного обґрунтування прийняття законопроекту зазначено, що його реалізація не потребує додаткових витрат чи інших витрат з місцевих бюджетів, не відповідає дійсності. Надання запропонованих у законопроекті податкових пільг щодо оподаткування земельних ділянок залізничного транспорту, приведе до зменшення надходжень до місцевих бюджетів. Такі ініціативи ставлять під загрозу стабільність наповнення дохідної частини місцевих бюджетів, реалізацію низки програм щодо виконання власних повноважень та можуть призвести до розбалансування місцевих бюджетів. Як наслідок органи місцевого самоврядування будуть вимушені скорочувати видатки на реалізацію важливих для громад заходів та програм у сфері житлово-комунального господарства, благоустрою, ремонту та будівництва доріг, соціального забезпечення та інших програм.

Звертаємо увагу на те, що відповідно до вимог статті 91 Регламенту Верховної Ради України та статті 27 Бюджетного кодексу України до проекту слід надати належне фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки).

Разом з тим спираючись на дані про планові обсяги сплати земельного податку АТ «Укрзалізниця» у 2019 році, наведені у пояснювальній записці Законопроекту №10361, Асоціація оцінює орієнтовані втрати місцевих бюджетів у разі надання таких пільг у розмірі 3,8 млрд грн.

У разі прийняття запропонованих Законопроектом №10361 змін виникає необхідність визначення відповідних компенсаторів втрат доходів таких бюджетів від надання податкових пільг, як це вимагає стаття 103 Бюджетного кодексу України, згідно з якою надання державою податкових пільг, які зменшують доходи місцевих бюджетів, має супроводжуватися наданням додаткової дотації з державного бюджету місцевим бюджетам на компенсацію відповідних втрат доходів місцевих бюджетів. Законопроектом №10361 таких компенсаторів втрат доходів місцевих бюджетів не передбачено.

Асоціація міст України з метою недопущення порушення інтересів органів місцевого самоврядування категорично не підтримує прийняття змін до Податкового кодексу України, визначених у Законопроекті №10361.

Отже, враховуючи вищезазначене і захищаючи законні права та інтереси місцевого самоврядування, Асоціація міст України звертається до Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики з проханням врахувати зауваження Асоціації під час розгляду проекту Закону України «Про внесення зміни до Податкового кодексу України щодо оподаткування земельних ділянок залізничного транспорту» від 04.06.2019 №10361 та прийняти рішення про відхилення цього законопроекту.

**Виконавчий директор
Асоціації міст України**

О.В. Слобожан